

ฉบับที่ 23/2562

วันที่ 1 เมษายน 2562

สรุปการสัมมนาวิชาการเวทีสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (FPO Forum)
ภายใต้โครงการขยายบทบาทสำนักงานเศรษฐกิจการคลังสู่ภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ 2562
ครั้งที่ 2/2562 ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

นายพรชัย สุริยะเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้เปิดการสัมมนาวิชาการเวที สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (FPO Forum) เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2562 ณ โรงแรมแกรนด์ฟอร์จูน นครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช การสัมมนาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายบทบาทของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) สู่ภูมิภาค และสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ สศค. โดยมีผู้เข้าร่วมงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการเงินของรัฐ สถาบันการศึกษา และประชาชนจากจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ตรัง กระบี่ พัทลุง รวมทั้งสิ้นประมาณ 260 คน และได้รับเกียรติจาก นายจรเกียรติ รักพานิชมณี รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวต้อนรับ

การเสวนาในช่วงเช้าภายใต้หัวข้อ “ล่องเลส่องเศรษฐกิจด้านขาน: โอกาสและความท้าทายของเศรษฐกิจภาคใต้” โดยมีนางอุไรวรรณ บรรจสุวรรณ คลังจังหวัดนครศรีธรรมราช นายกรกฎ เตตริานนท์ ประธานหอการค้าจังหวัดนครศรีธรรมราช และนางสาวพิมพ์นารา หิรัญกลี ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สศค. ร่วมเป็นวิทยากร มีนางสาวอภิญญา เจนธัญญารักษ์ เศรษฐกรชำนาญการ สศค. เป็นผู้ดำเนินรายการ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

เศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2561 ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจต่างประเทศ ทั้งจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและจีน การแยกตัวจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร และปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ แต่ยังคงขยายตัวได้สูงสุดในรอบ 6 ปี จากปัจจัยสนับสนุนภาคการบริโภคและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเป็นหลัก สำหรับเศรษฐกิจภาคใต้ ซึ่งมีภาคการเกษตร การค้าส่งค้าปลีก และภาคการท่องเที่ยวเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก มีแนวโน้มสอดคล้องกับเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ขณะที่เศรษฐกิจไทยในปี 2562 แม้ว่าจะมีความผันผวนจากปัจจัยเสี่ยงที่มาจากต่างประเทศ แต่จะมีการใช้จ่ายของภาคเอกชนทั้งการบริโภคและการลงทุนเป็นแรงหนุน โดยมีการลงทุนของภาครัฐเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เศรษฐกิจขับเคลื่อน ในส่วนของภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราช มีโครงการลงทุนภาครัฐ เช่น การสร้างสนามบินนานาชาติที่จังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจภาคใต้ สำหรับมุมมองภาคเอกชนมองว่าภาคใต้ควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมการลงทุน ขับเคลื่อนการพัฒนาให้ก้าวทันยุคสมัย และพัฒนาคมนาคมให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ควรพัฒนาให้เป็นสังคมแห่งการแบ่งปันข้อมูล ความรู้ และเป็นสังคมที่ลงมือปฏิบัติจริงอย่างรักดี แนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคตมีความเสี่ยงจากต่างประเทศ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และความท้าทายของเศรษฐกิจไทยในด้านต่าง ๆ เช่น กบฏกรวยได้ปานกลาง ปัญหาความเหลื่อมล้ำ เป็นต้น จึงควรเร่งพัฒนาศักยภาพภายในประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจากกระแสโลกาภิวัตน์

นอกจากนี้ มีกิจกรรมส่งเสริมการออมโดยกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการออมกับ กอช. ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่อยู่นอกระบบบำนาญ บำนาญของรัฐ หรือกองทุนเอกชนที่มีนายจ้างจ่ายสมทบ ได้ออมเงินเพื่อใช้ในวัยเกษียณ

การเสวนาช่วงบ่ายในหัวข้อ “แนวทางการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยและการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ” โดยมีนางสาวเอม เจริญทองตระกูล ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเครื่องมือทางการคลัง สศค. นายพงศ์นคร โภชากรณ์ ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สศค. นายณรงค์ศักดิ์ เขียวไวย ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช และนายวรพันธุ์ ถังมณี ผู้อำนวยการเขต ธนาคารออมสินเขตนครศรีธรรมราช 1 ร่วมเป็นวิทยากร สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

กระทรวงการคลังได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ โดยปัจจุบันมีผู้ที่ลงทะเบียน และผ่านเกณฑ์คุณสมบัติจำนวน 14.5 ล้านคน และในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมาสามารถช่วยให้ผู้มีรายได้น้อยหลุดพ้นจากเส้นความยากจน หรือมีรายได้เกินกว่า 30,000 บาทต่อปี จำนวนกว่า 1 ล้านคน ทั้งนี้ กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการพิจารณาเกณฑ์คุณสมบัติในการได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ สำหรับการลงทะเบียนครั้งใหม่ เพื่อใช้ในการกลั่นกรองผู้มีรายได้น้อยที่จะได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงชุดสวัสดิการให้มีความเหมาะสม เพื่อใช้ในการช่วยเหลือและพัฒนาผู้ที่มีรายได้น้อยให้พ้นความยากจนได้ถูกฝาถูกตัวอย่างยั่งยืนต่อไป

สำหรับปัญหาหนี้สินนอกระบบของผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยพบว่า ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากประชาชนมีรายได้น้อยไม่เพียงพอค่าใช้จ่าย และขาดการวางแผนใช้จ่ายและวินัยทางการเงิน ซึ่งรัฐบาลโดยกระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบอย่างบูรณาการ และยั่งยืน เช่น การดำเนินการอย่างจริงจังกับเจ้าหนี้ที่ผิดกฎหมาย เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพีโกไฟแนนซ์) เป็นต้น

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และธนาคารออมสินได้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันการแก้ไขปัญหาความยากจนและหนี้สินนอกระบบอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของการรับลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อย การฝึกอาชีพ การให้สินเชื่อสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยที่ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และการให้สินเชื่อเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ ตัวอย่างสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของ ธ.ก.ส. เช่น โครงการสินเชื่อพัฒนาอาชีพวงเงิน 50,000 บาท ต่อราย สินเชื่อเพื่อแก้ไขหนี้สินนอกระบบ ระยะที่ 1 รายละ 100,000 บาท เป็นต้น ในส่วนของธนาคารออมสิน มีการให้สินเชื่อ 3 ประเภท เพื่อช่วยเหลือในเรื่องหนี้สินนอกระบบและผู้มีรายได้น้อย ได้แก่ (1) สินเชื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ (2) สินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน และ (3) สินเชื่อสำหรับผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ทั้งนี้ ในปี 2562 ธนาคารออมสินจะจัดโครงการ “คาราวานปลดทุกข์ฉุกเฉิน ออมสินดูแลคุณ” เพื่อให้บริการสินเชื่อเชิงรุก ยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนาความเป็นอยู่ของผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาหนี้สินนอกระบบได้อีกทางหนึ่ง

ทั้งนี้ สศค. จะจัดเวทีสัมมนาวิชาการเวทีสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (FPO Forum) ประจำปีงบประมาณ 2562 อีกจำนวน 2 ครั้ง ในเดือนพฤษภาคมและกรกฎาคม 2562 ตามลำดับ